

Oikaisuvaatimus kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päätöksestä koskien suomenkielisen esiopetuksen toimipaikkoja lukuvuonna 2026–2027 / MM

VD/6154/12.00.01.01/2025

MM/AH

Kuntalainen on tehnyt 25.11.2025 Vantaan kaupungin kirjaamoon saapuneen oikaisuvaatimuksen kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päätöksestä 10.11.2025 § 9 koskien suomenkielisen esiopetuksen toimipaikkoja lukuvuonna 2026–2027.

Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan, että lautakunnan päätös oikaistaan Ollaksen päiväkodin osalta, ja Ollaksen päiväkodissa järjestetään esiopetusta lukuvuonna 2026–2027. Oikaisuvaatimuksen tarkempi sisältö ilmenee luottamushenkilöiden extranettiin tallennetusta oikaisuvaatimuksesta. Oikaisuvaatimus on tehty määräajassa oikealle viranomaiselle.

Päätöksen säädöspohja

Perusopetuslain (628/1998) 1 §:n 2 momentissa säädetään muun ohella, että perusopetuslaissa säädetään esiopetuksesta.

Perusopetuslain 6 §:n 1 momentin mukaan opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Esiopetusta järjestettäessä tulee lisäksi ottaa huomioon, että opetukseen osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus käyttää varhaiskasvatuspalveluita.

Perusopetuslain 30 §:n 2 momentin mukaan opetusryhmät tulee muodostaa siten, että opetuksessa voidaan saavuttaa opetussuunnitelmassa asetetut tavoitteet.

Perusopetusasetuksen (852/1998) 23 a §:n 1 momentin mukaan esiopetukseen tulee hakea ennen opetuksen alkamista opetuksen järjestäjän edellyttämällä tavalla. Opetuksen järjestäjän tulee etukäteen ilmoittaa esiopetuksen järjestämispaikoista, opetuksen alkamis- ja päättymisajankohdasta sekä siitä, miten sen järjestämään tai hankkimaan esiopetukseen haetaan.

Yleiset perustelut päätökselle

Esiopetuksen järjestämispaikkoja on tarpeen tarkastella vuosittain, sillä lasten määrässä on vuosittaista vaihtelua. Esiopetuksen toimipaikkoja koskevassa päätöksessä on otettu huomioon perusopetuslain 6 §:n 1 momentin mukaisesti, että esiopetuksen oppilaiden matkat ovat asutuksen, ja esiopetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Keskeistä on saada muodostettua opetusryhmät, jolla turvataan kaikille lapsille lapsen edun mukaisesti hyvät oppimisedellytykset ja varmistetaan perusopetuslain ja opetussuunnitelman perusteiden toteutuminen.

Perusopetuslain 6 §:n mukainen lähikouluperiaate ei tarkoita, että esiopetuspaikan tulisi olla maantieteellisesti lähin ja matkaltaan turvallisin.

Esiopetuksen palveluverkon suunnittelussa on huomioitava useita näkökulmia. Esiopetus on perusopetuslain alaista toimintaa, joten esiopetuksen aikana on käytössä eri opetussuunnitelma kuin muussa varhaiskasvatuksessa. Esiopetusryhmiä on näin ollen tarkoituksenmukaisinta suunnitella niin, että niissä on mahdollisuuksien mukaan vain esiopetuksen ikäluokkaan kuuluvia lapsia.

Esiopetuksesta opinpolku jatkuu alkuopetukseen, joka tulee myös huomioida pedagogisena jatkumona. Viime vuosina esi- ja alkuopetuksen yhteistyötä on Vantaalla tiivistetty entisestään. Tavoitteena yhteistyössä on ennen kaikkea varmistaa lasten sujuva ja turvallinen kouluun siirtyminen sekä kielellisten, matemaattisten ja vuorovaikutustaitojen opettaminen ja harjoittelu. Esi- ja alkuopetuksen nivelvaiheysteistyön mahdollistamiseksi esiopetus pyritään sijoittamaan mahdollisimman lähelle kouluja. Näin esiopetukseen osallistuvat lapset saavat kokemuksia koulun toimintaympäristöstä jo esiopetusvuoden aikana ja tutustuvat ikätovereihin alueella. Esiopetuksen palveluverkon maltillinen tiivistäminen helpottaa yhteistyön tekemistä ja organisointia esiopetuksen ja koulun välillä.

Palveluverkon suunnitteluun vaikuttaa lisäksi alueellinen väestön kehitys. Alueen lapsimäärien muutokset vaikuttavat esiopetusryhmien kokoon. Samalla on huomioitava alueella sijaitsevien tilojen tarkoituksenmukainen ja taloudellinen kokonaiskäyttö sekä palvelujen sijoittuminen perheiden kannalta. Valtakunnallisesti useissa kunnissa esiopetusta järjestetään koulujen yhteydessä, jolloin lapsen siirtyessä esiopetukseen mahdolliset pienemmät sisarukset ovat automaattisesti varhaiskasvatuksessa toisessa toimipaikassa. Vantaalla esiopetuksen palveluverkko koostuu pääasiassa päiväkotitiloista, jolloin perheen esiopetusikäinen lapsi on monesti esiopetuksessa samassa toimipaikassa pienemmän sisaruksen/sisarusten kanssa. Jos esiopetuksen toimipaikka on eri, kuin nuoremman sisaruksen varhaiskasvatuspaikka, matkat toimipaikkojen välillä ovat kuitenkin Vantaalla varsin kohtuullisia. Perusopetuslaissa ei edellytetä otettavan huomioon perheiden arjen järjestelyjä. Niin ikään ei ole perusopetuslain vastaista, että nuoremman sisaruksen varhaiskasvatuspaikka on eri kuin vanhemman sisaruksen esiopetuspaikka.

Esiopetuksen palveluverkon suunnittelun tavoitteena on myös hillitä eriytymiskehitystä kaupungissa. Päiväkodit eriytyvät usein enemmän kuin koulut, koska ne palvelevat pienempiä alueita. Väestön eriytymisellä voi olla merkittäviä vaikutuksia niin yksilö-, kuin yhteisötasollakin. Erilaisista taustoista tulevien lasten sekoittuminen opinpolulla, vahvistaa lasten kasvua moninaisen yhteiskunnan jäsenenä. Yhteisötasolla taas segregaaation ehkäisy on kaupungin kokonaisturvallisuuden kannalta erittäin keskeistä.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta on päättänyt suomenkielisen esiopetuksen ja 6-vuotiaiden lasten perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämistä koskevista periaatteista 16.9.2025 (§14). Vähimmäislapsimäärä esiopetuksen toimipaikassa voi olla periaatteiden mukaisesti 14 lasta. Esimerkiksi tilanteessa, jossa alueella sijaitsee vain yksi päiväkotito, on palveluverkon ja esiopetusmatkojen kannalta tarkoituksenmukaista esittää päiväkotia esiopetuksen toimipaikaksi, vaikka lapsimäärä jäisi vähäiseksi. Kuten yllä on avattu, vähimmäislapsimäärän täyttyminen ei kuitenkaan ole ainoa palveluverkon suunnitteluun vaikuttava tekijä. Hyvin toimivan esiopetuksen palveluverkon suunnitteleminen edellyttää, että kokonaisuuden kannalta otetaan huomioon monia eri näkökulmia ja samalla toimitaan yhdenvertaisin periaattein eri puolilla kaupunkia.

Alueelliset perustelut päätökselle

Päätetyllä järjestelyllä on tavoitteena vahvistaa esiopetuksen ja koulun yhteistyön tekemistä Ylästön alueella, ja samalla vahvistaa lasten opinpolun jatkumoa esi- ja alkuopetuksen nivelvaiheessa. Toimipaikkojen väheneminen helpottaa yhteistyön tekemistä ja organisointia esiopetuksen ja koulun välillä.

Kolmeen päiväkotiin ryhmittelemällä on mahdollista muodostaa kokonaisia esiopetusikäisten ryhmiä 5–6-vuotiaiden sekaryhmien sijaan. Tilojen käyttöön ja ryhmien muodostamiseen vaikuttaa myös se, että päiväkodeista lähimpänä Ylästön koulua sijaitsevasta Ylästön päiväkodista vapautuu lisää tiloja esiopetuksen käyttöön. Näin ollen Ylästön päiväkodissa tulee olemaan alueen päiväkodeista eniten

esiopetuspaikkoja. Ylästön alueen neljästä päiväkodista Ollaksen päiväkodin tilat ovat heikoiten esiopetukseen soveltuvia.

Tällä muutoksella ei ole taloudellista vaikutusta, vaan kyse on toiminnan järjestämiseen liittyvästä muutoksesta.

Edellä todetun perusteella oikaisuvaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aihetta päätöksen muuttamiseen. Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päätöksen muuttamiseksi ei siis ole laillisuus- tai tarkoituksenmukaisuusperusteita, joten oikaisuvaatimus on hylättävä.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 8.12.2025 § 19

Varhaiskasvatuksen johtajan esitys:

Päätetään hylätä oikaisuvaatimus.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kokoomuksen lautakuntaryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

”Vanhempien tiedottamiseen esiopetuksen järjestämisestä ja periaatteista tulee jatkossa kiinnittää tarkempaa huomiota varhaiskasvatuksen aikana, jotta tiedottaminen tapahtuu riittävän ajoissa, ja perheillä on riittävästi aikaa sopeutua mahdollisiin opetustilaan liittyviin muutoksiin.”

Merkittiin, että vihreiden lautakuntaryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

”Vihreät korostavat, että esiopetuksen keskittämiseen liittyy merkittäviä periaatteellisia linjauksia, jotka tulee käsitellä Vantaan tasolla kokonaisuutena. Jos tavoitteena on järjestää ns. puhtaita esiopetusryhmiä, tästä on tehtävä selkeä kaupunkitasoinen linjaus, sillä nykyinen yksikkökohtaisesti vaihteleva ryhmämuodostus ei tue yhdenvertaista toteutusta. Mahdollinen siirtymä kohti koulun yhteydessä järjestettävää tai muuten koulupohjaisempaa esiopetusta edellyttää poliittista harkintaa. Muutoksen vaikutukset on arvioitava lapsen edun näkökulmasta, ja lautakunnalla sekä valtuustolla tulee olla riittävä kokonaiskuva siitä, mihin suuntaan esiopetusta Vantaalla ollaan kehittämässä.

Vihreät korostavat lisäksi, että kun palveluita keskitetään ja alueille rakennetaan entistä suurempia päiväkoteja, myös tästä kokonaisuudesta on käytävä poliittinen linjakeskustelu: Haluammeko Vantaalle tulevaisuudessa ns. täyden palvelun yksiköitä, joissa sekä päiväkotit että esiopetus toimivat saman katon alla, vai edistetäänkö mallia, jossa esiopetus siirtyy yhä useammin koulun yhteyteen. Ennen vastaavia linjapäätöksiä on tärkeää kuulla perheitä, palveluiden käyttäjiä ja henkilöstöä sekä tehdä vaikutusten arvioinnit hyvissä ajoin.”

Täytäntöönpano: Valmistelu- ja lakiasiat

Muutoksenhakuohje: Kunnallisvalitus hallinto-oikeudelle, 30 päivää

Lisätiedot:

varhaiskasvatuksen johtaja Mikko Mäkelä, puh. 050 341 7386
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)